

Kaas met gaten

Deze werkvorm kan worden gebruikt aan het begin, tijdens of aan het eind van een thema of het werken met een maatschappelijk vraagstuk. De werkvorm kan dienen als eerste verkenning of als leidraad tijdens de hele les. De leerlingen leren hun gedachten te delen, met meerduidigheid om te gaan, hun nieuwsgierigheid te ontwikkelen en om actief te luisteren. Deze werkvorm stimuleert naast het Leren van maatschappelijke vraagstukken, ook 'Leren door te denken', 'Leren door Interactie en Dialoog en Leren door Reflectie en Evaluatie'.

Doelstellingen

Leerlingen ...

- stellen vragen uit nieuwsgierigheid.
- delen hun gedachten.
- gaan om met meerduidigheid.
- luisteren actief.
- delen een geheel in delen op.

Duur

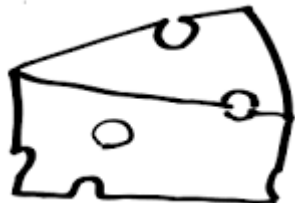
De duur van deze werkvorm hangt van vele factoren af: ervaring, klascultuur en hoe je het integreert. Je voorziet hiervoor best minimum 45 minuten.

Lesmateriaal

- grote flap papier
- schaar
- 2 stiften in 2 verschillende kleuren

Vorbereiding

Offline	Blended:
<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor een grote flap. • Schrijf bovenaan het onderwerp/maatschappelijk vraagstuk. • Teken een groot stuk kaas zonder gaten over je hele poster. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creëer een account op Nearpod.com. - Maak een 'lesson' aan. - Kies voor 'discussions' en tot slot voor 'collaborate board'. - Noteer de opdracht op het prikbord. <p>Deel het webadres van je les met je leerlingen. Via hun apparaat krijgen de leerlingen toegang tot de les door de lescodes in te geven.</p>

	<p>Meer uitleg vind je in dit instructiefilmpje: https://www.youtube.com/watch?v=GK4GEWAYl8E</p> <p>Je hebt nodig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een scherm om het overzicht aan de leerlingen te tonen. • een laptop, tablet voor elk groepje leerlingen.
---	--

Verloop

1 Input

Introduceer het maatschappelijk vraagstuk bijv. door een foto te tonen, een gedicht of een verhaal voor te lezen, rond te lopen in de buurt en leerlingen iets te laten observeren, door hen foto's laten maken van dingen die te maken hebben met droogte van de bodem, afval, armoede, ...

2 Verkenning

- Vraag de leerlingen wat ze al weten over het onderwerp en schrijf dat op de kaas. Zorg ervoor dat je sleutelwoorden of kleine zinnen gebruikt. Zorg voor voldoende lege ruimte tussen de verschillende sleutelwoorden. Die ruimte heb je nadien nodig om gaten te knippen.

o Je kunt er ook voor kiezen om de leerlingen eerst individueel of in kleine groepjes hun gedachten op (digitale) plakbriefjes te laten schrijven. Neem vervolgens hun input door, laat ze uitleggen waar nodig, en vat hun input samen op de kaas.

- Vraag de leerlingen welke vragen ze hebben over het onderwerp. Wat zouden ze willen weten over het onderwerp dat nog niet op de kaas staat? Schrijf die vragen en onbekende deelonderwerpen op in een andere kleur.

o Ook hier kan je ervoor kiezen om de leerlingen individueel of in kleine groepjes hun gedachten op post-its te laten schrijven. Neem vervolgens hun input door, laat hen uitleggen waar nodig, en vat hun input over de kaas samen.

- Bespreek de vragen. Als het een grote of belangrijke vraag of deelvraag is, trek je er een grote cirkel omheen. Als het een kleine vraag of dealthema is, maak je een kleine cirkel.

- Knip de cirkels uit. Je hebt nu een stuk kaas met gaten.

Geef de leerlingen toegang tot Nearpod via join.nearpod.com. Ze geven de code in die toegang geeft tot het prikbord.

Laat hen op het prikbord via post-its vragen toevoegen.

Laat hen vervolgens alle vragen lezen. Ze liken de vraag die zij het meest interessant vinden om te onderzoeken. Op die manier krijg je een overzicht van de vragen die het sterkst in de groep leven. Toon de vragen op het digitale bord. Bespreek deze en schrijf ze over in de kaas op het bord of de flap. Vragen met veel likes komen in een groot gat op de kaas. Vragen met minder likes in een klein gat. Vragen met weinig likes worden eventueel weggelaten.

3 Cirkels kiezen en beantwoorden

- Verzamel de cirkels. Maak een overzicht van de onderwerpen die je wil behandelen: groepeer alle kleine cirkels en alle grote cirkels in afzonderlijke groepen.

Nu zijn er verschillende opties:

Optie A

- Pak de grote cirkels aan tijdens de eerstvolgende lessen. Beantwoord de kleine cirkels tussendoor of aan het begin of einde van de dag.

- Hang de kaas aan de muur, met de cirkels ernaast. Heb je een antwoord gevonden op een van de cirkels? Vul dan het gat met het cirkeltje.

Optie B

- Laat de leerlingen verbanden zoeken tussen de verschillende cirkels (groot en klein). Maak hiervan clusters.

- Bepaal samen met de leerlingen waar je verder rond gaat werken. (Gebruik daarvoor de werkvorm 'De piramide' in deze module).

- Vraag de leerlingen hoe ze denken meer te weten te komen over deze cirkels. Schrijf hun antwoorden op of laat hen individueel of in kleine groepjes ideeën per cirkel opschrijven op (digitale) post-its.

o Voor de kleine cirkels: verdeel de klas in kleine groepjes. Elk groepje probeert een antwoord te vinden op een van de kleine cirkels door een of meer van de gegeven ideeën te kiezen en gebruiken.

o Voor de grote cirkels: werk aan één cirkel tegelijk. Gebruik eventueel andere werkvormen uit de andere modules: 'leren door interactie en dialoog', 'leren door denken' en 'leren door gestructureerde processen' om de kwestie verder te verkennen en te onderzoeken.

- Hang de kaas aan de muur, met de cirkels ernaast. Heb je een antwoord gevonden op een van de cirkels? Vul dan het gat met de cirkel.

4 Reflectie

- Wat heb ik je gevraagd te doen?

- Hoe was het om na te denken over wat je weet en waar je nieuwsgierig naar bent met betrekking tot dit onderwerp?
- Waarom zou het nuttig zijn om dit te doen?
- Hoe was het om één of meer cirkels te kiezen?
- Waarom zou het nuttig zijn dit te doen?

5. Brug naar thuis

- Laat de leerlingen een van de kleine cirkels kiezen. Laat ze hun familie vragen wat ze weten over het onderwerp op de cirkel.
- De volgende dag brengen ze verslag uit in de klas. Je kan hen vragen hun bevindingen op papier of online te zetten of een korte video, tekening, ... te maken.

Laat de leerlingen thuis vragen over het onderwerp sprokkelen en op Nearpod posten. Of laat hen thuis samen de vragen van de anderen lezen en erop reageren. Toon alle vragen in de klas op het digitale bord en bespreek.